

Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian) I Semester Examination - December 2023

Paper : MAPR103CCT : Classical Poetry-1

پرچہ: شعر فارسی کلاسیک - 1

Time : 3 hrs

Marks : 70

ہدایات:

یہ پرچہ سوالات تین حصوں پر مشتمل ہے: حصہ اول، حصہ دوم، حصہ سوم۔ ہر جواب کے لئے لفظوں کی تعداد اشارہ ہے۔ تمام حصوں سے سوالوں کا جواب دینا لازمی ہے۔

1. حصہ اول میں 10 لازمی سوالات ہیں جو کہ معروضی سوالات/خالی جگہ پُر کرنا/مختصر جواب والے سوالات ہیں۔ ہر سوال کا جواب لازمی ہے۔ ہر سوال کے لیے 1 نمبر مختص ہے۔
(10 x 1 = 10 Marks)
2. حصہ دوم میں آٹھ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی پانچ سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً دو سو (200) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 6 نمبرات مختص ہیں۔
(5 x 6 = 30 Marks)
3. حصہ سوم میں پانچ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی تین سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً پانچ سو (500) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 10 نمبرات مختص ہیں۔
(3 x 10 = 30 Marks)

حصہ اول

1. i. آرامگاہ ”رودکی سمرقندی“ در کدام کشور است؟
- ii. ”بوی جوی مولیان آید همی“ این مصرع در کدام ”بحر“ است؟
- iii. نام کامل رودکی را بنویسید
- iv. نام ملک الشعراء دربار محمود غزنوی را بنویسید
- v. نویسندۀ مثنوی ”وامق و عدرا“ کیست؟
- vi. کی از حیث شاعر ”محبوس“ شهرت دارد؟
- vii. ”ترجمان الاسرار“ به کدام شاعر می گویند؟
- viii. ”قصیده“ چه معنی دارد؟
- ix. در صنف ”قطعه“ چند بیت وجود دارد؟
- x. خواجه شمس الدین را چرا ”حافظ“ می گویند؟

حصہ دوم

2. اشعار ذیل را بزبان اردو/انگلیسی ترجمہ کنید:

بخال ہندوش بخشم سمرقند و بخارا را

اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دلِ ما را

کنار آب رکناباد و گلگشتِ مصلارا

بدہ ساقی می باقی کہ در جنت نخواہی یافت

چنان بر دند صبر از دل کہ ترکانِ خوانِ یغما را

فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب

3. مطالب رباعی زیر را توضیح بدهید:

دل سِرّ حیات اگر گماهی دانست در مرگ هم اسرار الهی دانست
امروز که با خودی ، ندانستی هیچ فردا که ز خود روی چه خواهی دانست
4. معنای واژگان زیر را بنویسید.

لولیان شوخ. دی شب . ناله از زندان. عشق ورزیدن. لذت شادی. رمز حیات. کیمیا . نگاه عبرت. چرخ
فلک . خصایص غزل

5. شعر زیر را بزبان انگلیسی یا فارسی شرح بدهید:

گر دلم در عشق تو دیوانه شد عیش مکن بدر بی نقصان و زر بی عیب و گل بی خار نیست
6. یاد داشت های کوتاهی درباره رباعی بنویسید.

7.

من از حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
در بیت فوق العاده چه ”تلمیح“ آمده است؟ یک کمی همین طور توضیح بدهید که تلمیح روشن شده
،مانند قصه کوتاه بنظر آید.

8. ”یاد داشت های کوتاهی“ درباره غزل بنویسید.

9. ”یادداشت های کوتاهی“ راجع به پیشرفتی و ترقی قصیده بنویسید.

حصه سوم

10. احوال و آثار ”رودکی سمرقندی“ را به ویژگیهای قصیده سرائی معرفی کنید .

11. شیخ سعدی شیرازی خمیره غزل آماده کرده بود، آیا شما با آن موافق هستید؟

12. ”انوری“ را ”پیمبر قصیده سرائی“ گفته می باشد. دلیل و برهان آورده بحث کنید.

13. غزلیات حافظ زمزمه عشق است. بحث کنید.

14. برای غرب، رباعیات عمر خیام ،مرجع افکار و نظریات شرق است. بمباحث بیارید.

